

HARFLERİN YOLCULUĞU

Pergamon
Antik Kent'inde
zanaatkarların taşlara
oydukları harfler, 2200
yıl sonra bir fonta
dönüştürülerek yeniden
hayat buldu.

Sayfa 10

İŞIK ÜLKESİ'NİN İNSANLARI

Lukkaların Persler ve
Romalılar karşısındaki
direnişi, yenilgi yerine
ölümü tercih etmeleri,
Anadolu tarihinin
değişmez bir karakteri.

Sayfa 12

CANHASAN CANLANIYOR

Sayfa 14

HARPUT'UN KARTAL YUVASI

Elazığ'a Urartuların
armağanı olan
Harput Kalesi'ndeki
kazılarda, binlerce
yıla yayılan farklı
uygarlıkların izleri
sürülüyor.

Sayfa 22

ISSN 2792-095X

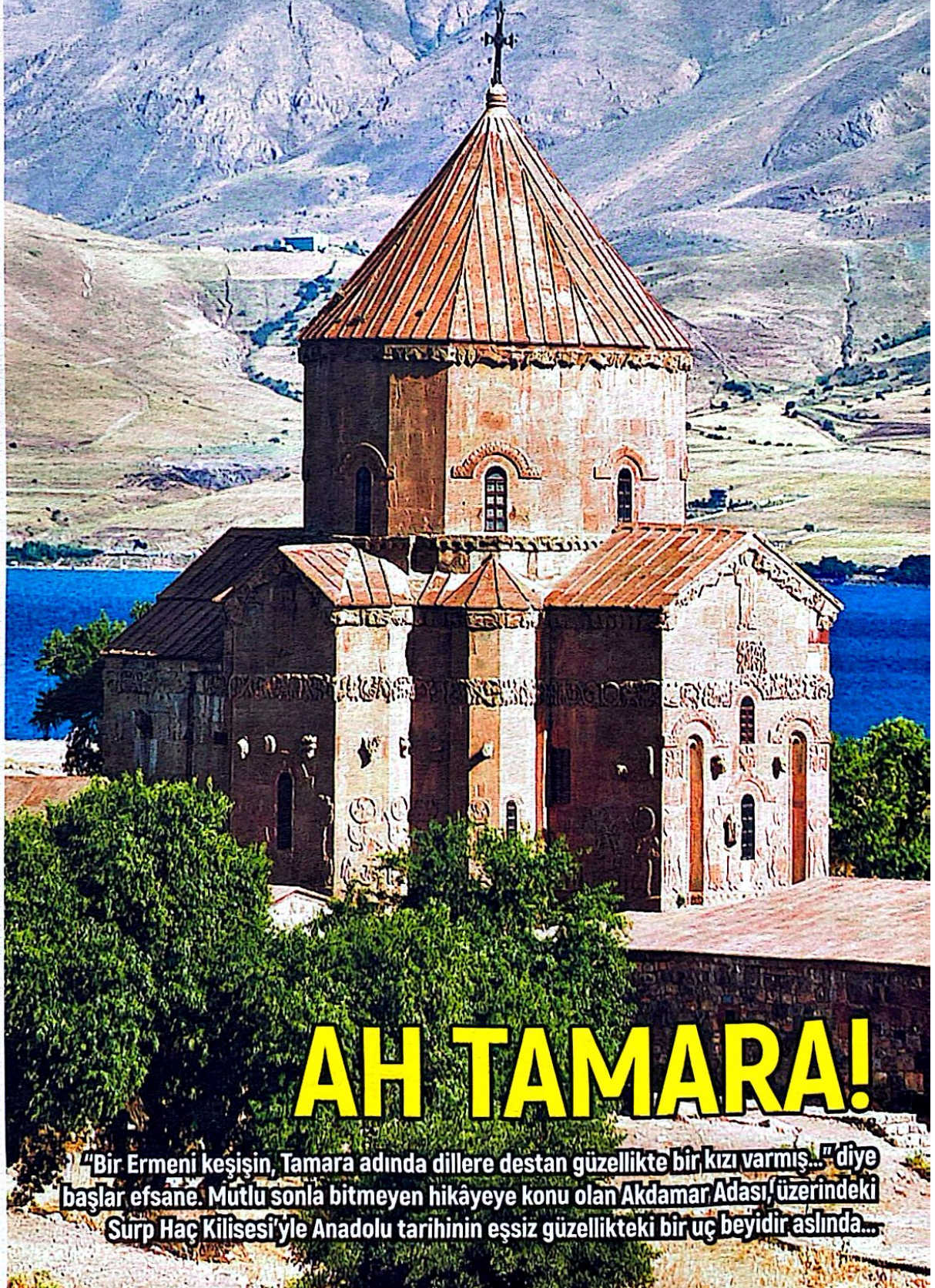

9 772792 095007

Milliyet ARKEOLOJİ

Sayı: 28 | Yıl: 3

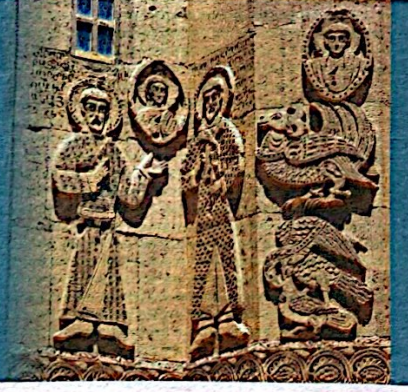
TARİH / ÖREN YERİ / MÜZE / GEZİ

AH TAMARA!

"Bir Ermeni keşişin, Tamara adında dillere destan güzellikte bir kızı varmış..." diye
başlar efsâne. Mutlu sonla bitmeyen hikâyeye konu olan Akdamar Adası, üzerindeki
Sürp Haç Kilisesi'yle Anadolu tarihinin eşsiz güzellikteki bir uç beyidir aslında...

Dünya mirası olmaya aday

Akdamar Kilisesi, anıt müze olarak Türkiye'nin UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi'nde bulunan 84 doğal ve kültürel varlığından biri

Dr. Av. Muhammed Hardalaç

Zengin bir tarih ve kültür birikimine sahip olan ülkemizin her yerinde varlığıyla insanları büyüleyen güzellikler bulunuyor. Bu ayki yazımız için ülkemizin doğusuna, Van ve Bitlis illeri arasında yer alan bir gölün ortasına gidiyoruz; Akdamar Adası...

Adanın doğal güzelliğinin yanı sıra içerisinde barındırdığı Akdamar Kilisesi de her yıl yerli ve yabancı turistlerin kilometrelerce yol katederek ziyaret etmesini sağlayacak güzelliكتedir. Kudüs'ten İran'a kaçtırdıktan sonra 7. yüzyılda Van'a getirilen "Hakiki Haç"ın bir parçasını barındırmak için Kral I. Gagik'in emriyle 915-921 yıllarında inşa edilen kilise, 2005'te Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından milyonlarca lira harcanarak iki yılda restore edildi. 10. yüzyılda inşa edilmiş olan bu kilise, Orta Çağ Ermeni mimarisinin önemli bir örneğidir. Tarihi ve kültürel önemi dünyanın da ilgisini çeken Akdamar Anıt Müzesi (Kilisesi), 13 Nisan 2015 tarihinde UNESCO tarafından Dünya Geçici Miras Listesi'ne alınmıştır.

Listeye girebilmek için tüm dünyada kültürel ve doğal mirasın korunmasını teşvik etmek amacıyla UNESCO, 1972 yılında yapılan Genel Konferans'ında "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme"yi imzaya açmıştır. Söz konusu sözleşmeye Türkiye, 16 Mart 1983'te taraf oldu. Günümüz itibarıyla sözleşmede 193 taraf ülke bulunuyor. Sözleşme, dünya genelinde kültürel ve doğal miras alanlarının "Dünya Miras Listesi" adı altında belirlenmesini sağlıyor. Taraf devletler listeye kaydedilmesi uygun olan varlıklara ilişkin envanterlerini (geçici

liste) UNESCO Dünya Miras Merkezi'ne iletmekle yükümlüdür. UNESCO Dünya Miras Merkezi'nce yayımlanan bu listede yer alan varlıklara ilişkin adaylık dosyaları Dünya Miras Komitesi'ne sunulur. Geçici listeler hazırlanırken varlıkların Dünya Miras Komitesi'nce belirlenen kriterleri karşılama durumları ile mimari, tarihi, estetik ve kültürel, ekonomik, sosyal, sembolik ve felsefi özellikleri de dikkate alınır.

Türkiye'nin listesi

İlk kez 1994 yılında UNESCO Dünya Miras Merkezi'ne iletilen geçici listemiz 2000, 2009, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 ve 2021 yıllarında güncellenmiş olup bu listede dört karma (kültürel/doğal), üç doğal ve 77 kültürel olmak üzere toplam 84 varlık bulunuyor.

Türkiye, kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilir yönetimi konusundaki taahhütlerini uluslararası düzeyde de ifade ediyor. "2003 UNESCO Kültürel

Mirasın Korunması ve Teşvik Edilmesi Sözleşmesi", Türkiye'nin de taraf olduğu ve kültürel mirasın korunmasını teşvik eden uluslararası bir anlaşmadır. Bu çerçevede, Türkiye'nin ulusal çapta yürüttüğü koruma çabalarının yanı sıra, UNESCO ile iş birliği yaparak Akdamar Kilisesi gibi değerli miras yapılarını uluslararası düzeyde korumak ve tanıtmak için çaba gösterdiği görülüyor.

Akdamar Kilisesi'nin hukuki boyutu, Türkiye'nin kültürel mirası koruma ve uluslararası taahhütleri bağlamında incelendiğinde, tarihi ve kültürel mirasın korunmasının ulusal ve uluslararası düzeyde ciddi bir mesele olduğu anlaşılıyor. Akdamar Kilisesi gibi değerli yapılarla sahip çıkılması, sadece geçmişimize saygı göstermekle kalmaz, aynı zamanda gelecek nesillere de zengin bir miras bırakmamızı sağlar. Bu sebeple ülkemizde yer alan her esere hak ettiği değeri vererek varlıklarını yüzyıllarca korumalıyız ■

